

ÇOCUK CERRAHİSİ TEMEL EĞİTİM ETKİNLİKLERİNİN DÜZENLEME VE İŞLEYİŞ İLKELERİ

1. AMAÇ

Temel eğitim etkinliklerinin amacı; öncelikli hedef kitle olan uzmanlık öğrencilerine, olanaklar ölçüsünde de kendisini geliştirmek isteyen yeni uzmanlara, almakta (almış) oldukları uzmanlık eğitimine destek olarak ülkemizdeki gereksinimler doğrultusunda çocuk cerrahisi alanında yeterlik kazanabilmeleri için hem standart kuramsal bilgiyi vermek hem de mesleki uygulamalarına yönelik yeterli beceri ve tutumu kazandırmaya çalışmaktır.

2. HEDEFLER

Temel eğitim etkinliklerinin bilgi, beceri ve tutuma yönelik genel öğrenim hedefleri aşağıda sıralanmıştır.

2.1. Bilgi Hedefi

Uzmanlık öğrencisinin, öncelikle çocuk cerrahisi alanında sık karşılaştığı ya da ciddi yaşamsal risk oluşturan durumları tanımlayabilecek ve bunları hem önleyebilecek hem de tedavi ve rehabilite edebilecek bilgi ile donatılması.

2.2. Beceri Hedefi

Bu bilgileri bireysel yetenekleri ile birleştirerek gerek poliklinik ve klinikteki hastaların değerlendirme ve izlem sürecinde, gerekse yapacağı cerrahi girişimlerde doğru zamanda ve doğru şekilde kullanabileceği bir beceriye dönüştürebilmesi.

2.3. Tutum Hedefi

Çalıştığı sağlık kurumunda, çocuk cerrahisini ilgilendiren hastalıklarına bağlı morbidite ve mortaliteyi azaltacak önlemleri yaşama geçirme doğrultusunda hareket etmesi.

3. TEMEL EĞİTİM ALANLARI

Çocuk cerrahisi uzmanlık eğitiminde; hem Yeterlik Kurulunca hem de Eğitim Kurultaylarında yapılan çocuk cerrahisi uzmanlık eğitim müfredatı çalışmaları göz önüne alınarak aşağıdaki alanları içeren temel eğitim etkinliklerinin yapılması planlanmıştır.

TÇCD Eğitim Kurulunun önerisi ve Yönetim Kurulunun onayı ile uygulanmakta olan temel eğitim alanlarından, verimli olmayan ya da güncel olarak geçerliliği kalmayanlar iptal edilebileceği gibi yeni eğitim alanları da belirlenebilir.

3.1. Yenidoğan Cerrahisi

3.2. Çocuklarda Travma Cerrahisi

3.3. Çocuklarda Göğüs Cerrahisi

3.4. Çocuklarda Karın ve Kolon-Rektum Cerrahisi

3.5. Çocuklarda Onkolojik Cerrahi

3.6. Çocuklarda Ürogenital Cerrahi

3.7. Çocuklarda Temel Endoskopi ve Endoskopik Cerrahi

4. TEMEL EĞİTİM ETKİNLİKLERİNİN DÜZENLENMESİ VE İŞLEYİŞİ

- 4.1.** Temel eğitim etkinlikleri iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm olan “E-Kurs”ta katılımcılar internet üzerinden seslendirilmiş olan “Powerpoint” sunumlarını izlemekte ve ardından bu sunumlarla ilgili sınava girmektedirler. Sunumlar ilgili kursun temel teorik bilgilerini veren konferans sunumları şeklindedir. Katılımcılar yaklaşık 2 ay açık kalan bu internet servisi süresinde belirlenen zamanlarda eğiticilerle canlı olarak yazışarak sorularını sorup cevaplarını alabilmekteler.
- 4.2.** Kursların ikinci bölümü ise “Etkileşimli Kurs” bölümüdür. Bu bölümde ilgili kursun uygulamaya yönelik, klinik tabanlı bilgilerin verilmesi ve katılımcıların hastaya en uygun yaklaşım, tedavi ve izlem sürecinin farkına varmaları sağlanır. Bu oturumlar etkileşimli olgu sunumları, olgu senaryoları, küçük grup tartışmaları, video sunumları ve beceriye yönelik istasyon çalışmaları gibi planlanmıştır.
- 4.3.** Temel eğitim etkinliklerinin düzenleneceği alanlar, yapılacakları merkezler ve zamanlamaları TÇCD Eğitim Kurulunun önerisi ve TÇCD Yönetim Kurulunun onayı ile belirlenir.
- 4.4.** Belirlenen temel eğitim etkinliklerinin her biri için, o etkinliği düzenleyecek yöneticiler Eğitim Kurulu tarafından belirlenir ve bunlar TÇCD Yönetim Kurulu tarafından onaylandıktan sonra geçerlik kazanır. Her bir etkinliğin yöneticilerinden biri Eğitim Kurulu ile eşgüdümü sağlamak üzere görevlendirilir.
- 4.5.** Temel eğitim etkinliklerini düzenleyecek yöneticiler, hazırladıkları ayrıntılı etkinlik programını (hem e-Kurs hem de etkileşimli kurs), görev alacak eğiticileri, eğitici kılavuzunu ve gerekli ekipman listesini, bütçe taslağını, etkinliğin genel amaç ve hedeflerini içerir liste ile birlikte TÇCD Eğitim Kuruluna sunarlar
- 4.6.** TÇCD Eğitim Kurulu, yönerge ve ilkeleri doğrultusunda etkinlik için gerekli değişiklikleri ve düzenlemeleri yapabilir.
- 4.7.** E-Kurslar’daki derslerin materyeli TÇCD Eğitim Kurulu tarafından daha önceki kurslarda eğiticilerden alınmıştır. Eğitimin standardizasyonu için bu dersler elden geçirilmekle birlikte tüm kurslarda tekrar kullanılacaktır. Bu ders materyellerinin telif hakları yazarlar tarafından TÇCD’ne aktarılmıştır.
- 4.8.** Yönetici ve eğiticilerin seçiminde; öncelikle, eğitim kurumlarındaki konumlar, yeterlik belgesine sahip olup olmama, SMG kapsamında "eğitici eğitimi" ya da benzer bir etkinliğe katılıp katılmama ve gönüllülük dikkate alınır.
- 4.9.** Her bir etkinliğin yöneticileri ve eğiticilerinin katılımlarıyla, etkinlik öncesinde toplantılar düzenlenerek tüm eğiticilerin etkinliğin amaç ve hedeflerini benimsenmeleri sağlanır. Bu amaçla etkinlikten belli süreler önce 2, etkileşimli kurstan 1gün önce 1 toplantı yapmak gerekmektedir.
- 4.10.** Temel eğitim etkinliklerine katılım ücretlidir. Ücretler, TÇCD Eğitim Kurulunun önerisi ve Yönetim Kurulu onayı ile belirlenir.
- 4.11.** Temel eğitim etkinliklerine katılımın sağlanmasında, TÇCD ve ilgili kurullar etkin rol üstlenerek eğitim merkezlerini bu yönde özendirirler.

5. TEMEL EĞİTİM ETKİNLİKLERİNİN YÖNTEMİ VE GEREÇLERİ

- 5.1.** Temel eğitim etkinliklerine 16’şar kişi katılır.
- 5.1.** Etkileşimli kursun gerçekleştirileceği merkez ve salon; tüm eğitici ve katılımcıları aynı anda alabilecek kapasitede, o eğitime özgü altyapıya, etkileşimli eğitim tekniklerine uygun bir düzene, yeterli bilgisayar ve internet donanımına sahip olmalıdır.
- 5.2.** Bilimsel oturumlarda olumlu bir eğitim süreci sağlamaya yönelik uygulamalara yer verilirken, etkinlik süresince tüm eğitici ve katılımcıları buluşturan sosyal ortam oluşturulmasına da dikkat edilir.

- 5.3. Tüm eğiticiler, etkinlik başlamadan önce, sunumlarının çapraz kontrollerini ve kurgulamalarını tamamlarlar. Bu süreç etkinliktен önceki dönemde tüm eğiticilerin katılacağı yeterli sayı ve süredeki toplantılar ile gerçekleştirilir.
- 5.4. Eğiticiler ders ve sunumlarını, o etkinliğin yöneticileri tarafından hazırlanan kılavuza uygun olarak hazırlarlar. Bu bağlamda her bir eğitici, sorumlu olduğu sunumlar için öğrenim amaç ve hedeflerini, içeriğini ve kaynakları belirler.
- 5.5. Etkinlik esnasında görsel eğitime ilişkin araç ve gereçlere (yansı, etkileşimsel bilgisayar uygulamaları, radyolojik kayıtlar, video vb.) ağırlıklı olarak yer verilir.
- 5.6. Eğitim etkinliği hakkında, katılımcıların ve eğiticilerin değerlendirilmesine yönelik **geri bildirim** akışı sağlanır. Geri bildirimler ve kurs yöneticisinin raporu doğrultusunda, bir sonraki uygulama için eğitici ve program değişiklikleri yapılır.
- 5.7. Eğiticiler, etkinlik sırasında kullanmak üzere hazırladıkları her türlü özgün eğitim materyallerinin telif haklarını hiçbir karşılık olmaksızın Eğitim Kurulu aracılığı ile TÇCD'ne devretmiş olurlar.

6. EĞİTİCİ SEÇİMİNDE ORTAK İLKELER

- 6.1. Görev verilecek eğiticiler ve yönlendiricilerin "eğitim becerileri"ne yönelik ulusal veya uluslararası en az bir kurs programına katılmış ve başarıyla tamamlamış olmaları gereklidir.
- 6.2. Eğiticiler ve yönlendiriciler, uzmanlık eğitimi veren bir kurumunda en az beş yıldır eylemli eğitici kadrosunda görev yapıyor olmalıdır.
- 6.3. Eğitici ve yönlendiriciler, eğitim etkinliğinin içerdiği konularda uygulamalı ve kuramsal çalışmalar açısından yoğunlaşmış olmalıdır.

7. EĞİTİCİLERİN SORUMLULUKLARI

Her bir eğiticinin, öncelikle "Temel Eğitim Etkinliklerinin Düzenleme ve İşleyiş İlkeleri"nde belirtilen günümüzün tıp eğitimi ilkelerine uyması; etkileşimli kursta bütünlüğün sağlanması, katılımcılarda güven oluşturulması ve ölçme-değerlendirmede başarılı olunması için önemlidir. Bunlara ek olarak eğitici sorumluluğu açısından dikkat edilmesi gereken bazı noktaların detayları aşağıda sıralanmıştır.

7.1. Sunum Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler

Sunumlarla ilgili yazım kuralları ve içeriğin ayrıntıları aşağıda açıklanmıştır. Sunumlarda standart bir arka planı olan TÇCD logolu Powerpoint programı kullanılmalıdır (eğiticilere ulaştırılacaktır).

- a. Amaç ve hedefler belirtilmelidir.
- b. Sunumun içeriği ana başlıklar halinde verilmelidir.
- c. Konu, önemli noktalarıyla birlikte çocuk ile ilgili özgünlükler ve ülkemiz gereksinimleri de dikkate alınarak hazırlanmalıdır.
- d. Sunuma ait temel bilgiler verilmeli ve konunun katılımcılar tarafından ileri yapılandırılmasına olanak tanınmalıdır.
- e. Sunumda kullanılacak şekil, fotoğraf vb. görsel öğelerin **özgün** (orijinal, eğiticinin kendi arşivinden) olmasına özen gösterilmeli, bunlarla ilgili alıntı yapılmış ise kaynağı mutlaka belirtilmelidir.
- f. Sunum içeriği, Türkçe ve dilbilgisi yönünden dikkatlice kontrol edilmeli, terimlerin yazılışında TÇCD Dil Kurulu tarafından hazırlanan **Çocuk Cerrahisi Terimler Kılavuzu**'na uyulmalıdır.
- g. Kaynakların olabildiğince güncel olmasına ve eğiticiler arasında kavram kargaşasından kaçınmak ve bunların katılımcılara yansımalarını engellemek, diğer bir deyimle kursta kavram birlikteliği sağlamak açısından yöneticiler tarafından belirlenen kaynakların kullanılmasına özen gösterilmelidir.

7.2. Sunum Yapılırken Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler

Eğiticiler, kurs sırasında, standart eğitim programı yöntem ve gereçlerine uygun hareket etmek yanında aşağıdaki noktaları da göz önünde bulundurmalarıdır.

- a.** Eğitici kendisini tanıtmalıdır.
- b.** Etkileşimli (interaktif) sunum teknikleri ile sunuma en üst düzeyde katılım sağlanmalıdır (katılımcılara adı ile seslenmek, olumlu geri bildirimlerde bulunmak, vb).
- c.** Olguya dayalı yapılandırma ile görsel öğelerin arttırılması tercih edilmelidir.
- d.** Okuma amaçlı kaynak gösterilmesine özen gösterilmelidir.
- e.** Sunum sonunda kısa bir değerlendirme yapılmalı, soru sorulmasına olanak tanınmalı ve ders süresine uymaya özen gösterilmelidir.